

SaferInternet4Kids.gr

ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΡΕΥΝΑ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ

Πανελλαδική έρευνα σε δείγμα 2.500 μαθητών ηλικίας 10-18 ετών

2025

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι προκλήσεις εφαρμογής του Νόμου για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (DSA) μέσα από τα μάτια της νέας γενιάς.

Σύμφωνα με τον Νόμο για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (DSA), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή πανευρωπαϊκά τον Φεβρουάριο του 2024, οι διαδικτυακές πλατφόρμες φέρουν την ευθύνη για τη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για τους ανήλικους χρήστες, εφαρμόζοντας μηχανισμούς επαλήθευσης ηλικίας, περιορίζοντας την προώθηση εθιστικών συμπεριφορών και αποκλείοντας ακατάλληλο περιεχόμενο.

Ωστόσο, ένα χρόνο μετά την εφαρμογή του Νόμου, μεγάλη έρευνα του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου, με τη συμμετοχή 2.500 μαθητών, αποκαλύπτει ότι παραμένουμε μακριά από την επίτευξη των στόχων που θέτει ο DSA για την προστασία ανηλίκων στον ψηφιακό κόσμο.

Βασικά αποτελέσματα της έρευνας

- Η πλειοψηφία των παιδιών κάτω των 13 ετών χρησιμοποιούν TikTok, Instagram και YouTube, παραβιάζοντας τα όρια ηλικίας των VLOPs. Οι περισσότεροι ανήλικοι δηλώνουν ψευδή ηλικία, γεγονός που αποκαλύπτει την αδυναμία των πλατφορμών στην αξιόπιστη επαλήθευση ηλικίας.
- Η χρήση κοινωνικών δικτύων ξεκινά από το Δημοτικό και είναι καθημερινή, γεγονός που ενισχύει τις υποχρεώσεις προστασίας ανηλίκων.
- Πολλά παιδιά δαπανούν πάνω από 4 ώρες ημερησίως στις πλατφόρμες, με 1 στους 4 μαθητές Γυμνασίου/Λυκείου να δηλώνει υπερβολική χρήση, ενισχύοντας την ανάγκη για εργαλεία γονικού ελέγχου και αυτορρύθμισης.
- Στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση υπάρχει σοβαρό έλλειμμα γονικού ελέγχου, ενώ 1 στα 4 παιδιά ανοίγει λογαριασμό χωρίς να είναι ενήμεροι οι γονείς.
- Η έκθεση σε ακατάλληλο περιεχόμενο είναι εκτεταμένη και κυρίως τυχαία.
- Τα παιδιά γνωρίζουν πώς να κάνουν αναφορά, αλλά οι μικρότερες ηλικίες δυσκολεύονται, δείχνοντας την ανάγκη για φιλικότερους μηχανισμούς “Report & Block”.

Το [Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας](#) (ΙΤΕ) πραγματοποίησε πανελλαδική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των διαδικτυακών συνηθειών των παιδιών και εφήβων, σε συνάρτηση με τις προβλέψεις του Νόμου για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες (DSA).

Η έρευνα διεξήχθη τον Φεβρουάριο του 2025, σε αντιπροσωπευτικό δείγμα 2.500 μαθητών και μαθητριών ηλικίας 10 έως 18 ετών από τις πόλεις Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο και Λάρισα, και επικεντρώνεται στην πρόσβαση των ανηλίκων σε πολύ μεγάλες διαδικτυακές πλατφόρμες (VLOPs), όπως το TikTok, Instagram, YouTube και Facebook, καθώς και στις σχετικές πρακτικές που αφορούν:

- την παράκαμψη των ορίων ηλικίας,
- τον υπερβολικό χρόνο οθόνης,
- την έκθεση σε ακατάλληλο περιεχόμενο,
- και τη χρήση εργαλείων γονικού ελέγχου.

Τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι οι μηχανισμοί προστασίας που εφαρμόζονται από τις πολύ μεγάλες πλατφόρμες δεν είναι επαρκείς για να αποτρέψουν την πρώιμη χρήση, την υπερέκθεση και την επαφή με βλαβερό περιεχόμενο από ανήλικους χρήστες.

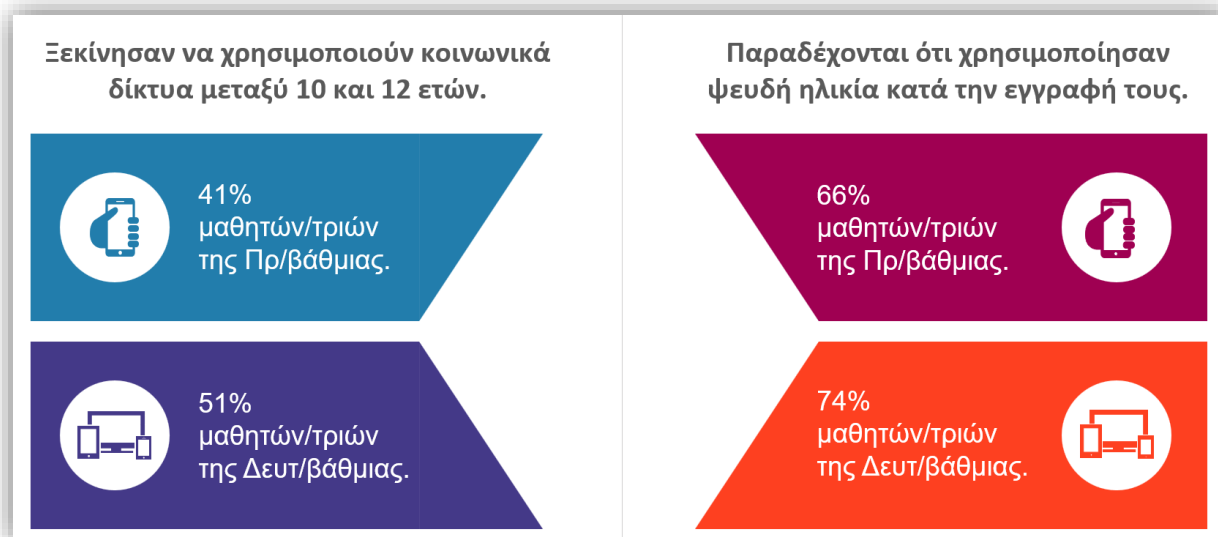
Τα ευρήματα της έρευνας υπογραμμίζουν την ανάγκη για ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας των ανηλίκων στο ψηφιακό περιβάλλον.

Αναλυτικά τα αποτελέσματα:

Εκτεταμένη χρήση κοινωνικών δικτύων από ανηλίκους – Παραβίαση των ηλικιακών ορίων

Τα ευρήματα της έρευνας δείχνουν ότι η χρήση κοινωνικών δικτύων από ανηλίκους είναι καθολική και ξεκινά ήδη πριν την ηλικία των 13 ετών, παραβιάζοντας τις ηλικιακές προϋποθέσεις πρόσβασης που έχουν ορίσει οι πολύ μεγάλες διαδικτυακές πλατφόρμες (VLOPs).

Συγκεκριμένα, το 41 % των μαθητών Δημοτικού και το 51 % των μαθητών Γυμνασίου/Λυκείου δήλωσαν ότι ξεκίνησαν να χρησιμοποιούν κοινωνικά δίκτυα μεταξύ 10 και 12 ετών, ενώ από τους μαθητές που χρησιμοποιούν κοινωνικά δίκτυα το 66 % στο Δημοτικό και το 74% στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση παραδέχονται ότι δήλωσαν ψευδή ηλικία κατά την εγγραφή τους, παρακάμπτοντας με ευκολία τους μηχανισμούς ελέγχου ηλικίας (age gates).

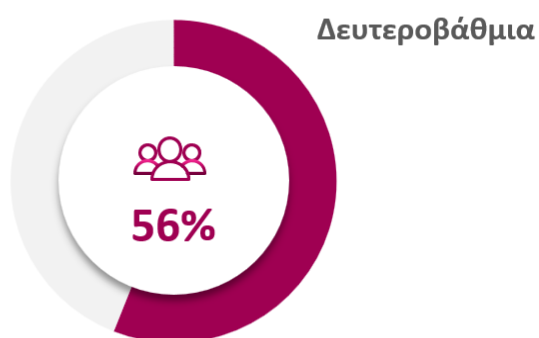
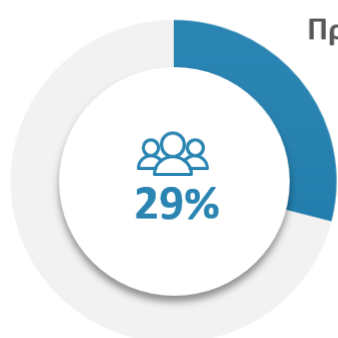

Αυτή η πρακτική εγείρει σοβαρά ερωτήματα για την επαρκή εφαρμογή των υποχρεώσεων age assurance που προβλέπει ο Κανονισμός για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες.

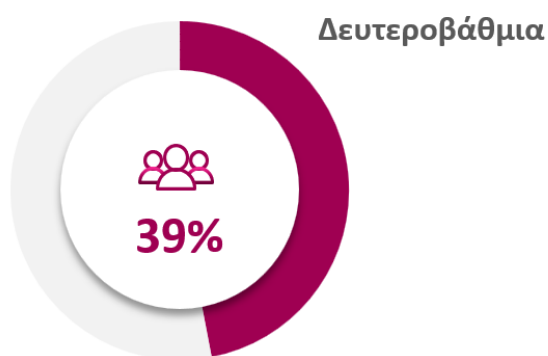
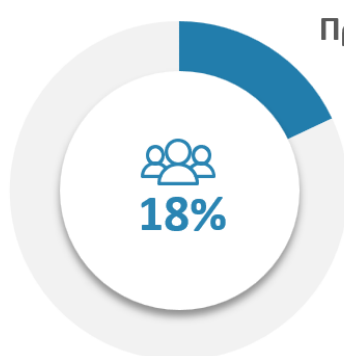
Υπερβολικός χρόνος οθόνης – Ανάγκη για λειτουργίες αυτορρύθμισης

Η έρευνα καταγράφει σημαντικά ποσοστά υπερβολικής χρήσης των κοινωνικών δικτύων από ανήλικους, με το 56 % των μαθητών Γυμνασίου/Λυκείου και το 29 % των μαθητών Δημοτικού να δηλώνουν ότι περνούν πάνω από 3 ώρες τα σαββατοκύριακα online, ενώ και τις καθημερινές τα ποσοστά είναι ανησυχητικά αυξημένα. Στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση το 39 % των μαθητών δηλώνει ότι χρησιμοποιεί το διαδίκτυο περισσότερες από 3 ώρες την ημέρα και στο Δημοτικό το 18 %.

Δηλώνουν ότι περνούν πάνω από 3 ώρες online τα σαββατοκύριακα.

Δηλώνουν ότι περνούν πάνω από 3 ώρες online τις καθημερινές.

Επιπλέον, 1 στους 4 μαθητές Γυμνασίου/Λυκείου δηλώνει ότι κάνει υπερβολική χρήση και ότι χρειάζεται βοήθεια για να τη μειώσει. Το εύρημα αυτό συνδέεται άμεσα με τις προβλέψεις του DSA για την ανάγκη εφαρμογής εργαλείων αυτορρύθμισης, ειδοποιήσεων χρήσης και διακοπών πρόσβασης, με στόχο τη μείωση της εθιστικής χρήσης ψηφιακών υπηρεσιών.

Γονική επίβλεψη: Ελλιπής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Παρότι στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση σύμφωνα με τους μαθητές το 49,9% των γονέων χρησιμοποιεί εργαλεία γονικού ελέγχου, στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση η απουσία εποπτείας είναι εμφανής: οι μαθητές/τριες δηλώνουν ότι το 71 % των γονέων δεν χρησιμοποιεί κανένα εργαλείο.

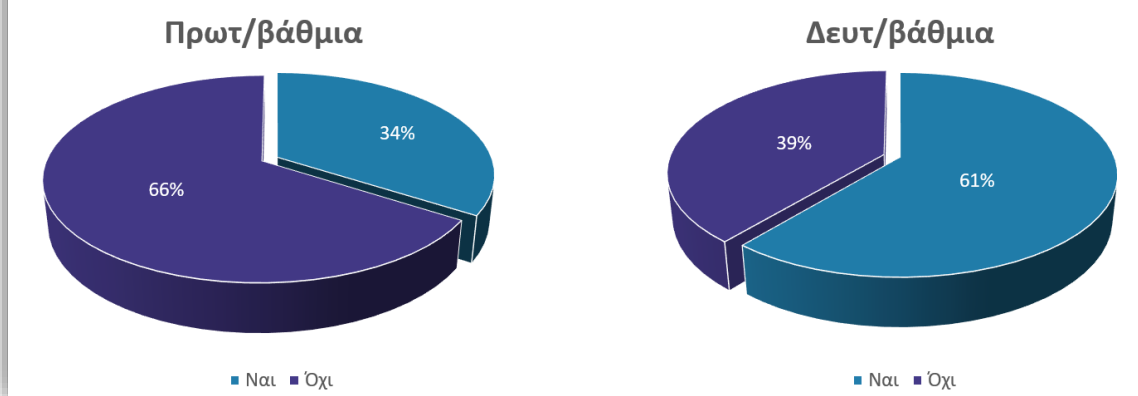
Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 26% των μαθητών Γυμνασίου/Λυκείου δήλωσε πως δημιούργησε λογαριασμό χωρίς τη γνώση ή συγκατάθεση των γονιών του, αναδεικνύοντας την ανάγκη για ενίσχυση μηχανισμών γονικής συναίνεσης, ειδικά για χρήστες κάτω των 13 ετών, όπως προβλέπει το ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο.

Οι γονείς δεν χρησιμοποιούν εργαλεία γονικού ελέγχου

Έκθεση σε ακατάλληλο περιεχόμενο

Έχει τύχει να δει ακατάλληλο περιεχόμενο στο διαδίκτυο.

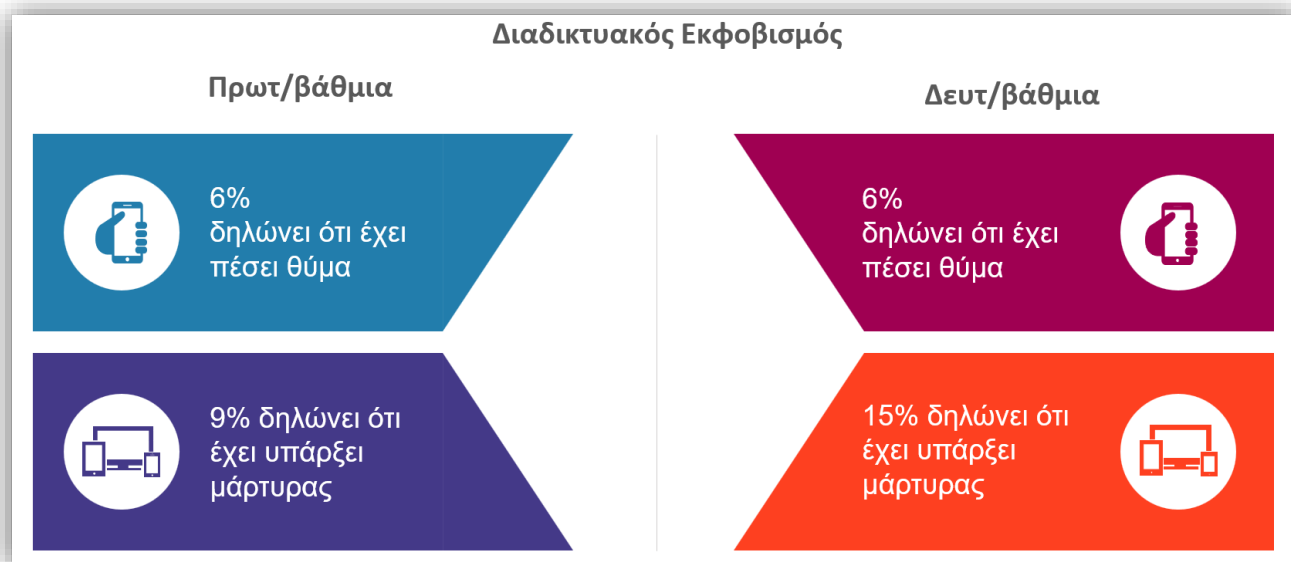
Το 34% των παιδιών Δημοτικού και το 61% των παιδιών Γυμνασίου/Λυκείου δήλωσε ότι έχει δει βλαβερό ή ακατάλληλο περιεχόμενο, και στην πλειονότητα των περιπτώσεων (πάνω από 60%) αυτό προέκυψε τυχαία.

Στην ερώτηση «αν σε ενοχλεί όταν η πλατφόρμα προβάλλει συνεχώς παρόμοιο περιεχόμενο με αυτό που ήδη παρακολουθείς», οι απόψεις των μαθητών Γυμνασίου / Λυκείου διίστανται: το 43% απαντά θετικά, ενώ το 57% δηλώνει πως δεν το θεωρεί ενοχλητικό. Ωστόσο, το 49% των μαθητών εντοπίζει έναν πιθανό κίνδυνο σε αυτή την τακτική των πλατφορμών. Από αυτούς, το 39% επισημαίνει ότι η πρακτική αυτή τούς οδηγεί στο να αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στο διαδίκτυο απ' ό,τι είχαν αρχικά σκοπό. Το φαινόμενο αυτό συνδέεται με τον λεγόμενο *εθιστικό σχεδιασμό* (*addictive design*) των πλατφορμών, που στοχεύει στο να κρατά τον χρήστη όσο το δυνατόν περισσότερο ενεργό και συνδεδεμένο, συχνά χωρίς να το αντιλαμβάνεται.

Το εύρημα αυτό ενισχύει την ανάγκη για μεγαλύτερη διαφάνεια και λογοδοσία στους μηχανισμούς σύστασης περιεχομένου, όπως ρητά απαιτεί ο DSA για τις VLOPs, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ανήλικους χρήστες.

Διαδικτυακός εκφοβισμός

Ο διαδικτυακός εκφοβισμός αφορά τόσο μαθητές Δημοτικού όσο και τους μαθητές της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στο Δημοτικό, το 6% δηλώνει ότι έχει πέσει θύμα και το 9% ότι έχει υπάρξει μάρτυρας. Στο Γυμνάσιο/Λύκειο, το 6% έχει πέσει θύμα και το 15% έχει γίνει μάρτυρας, όμως οι περισσότεροι προσπαθούν να το διαχειριστούν μόνοι τους ή να στηρίξουν το θύμα χωρίς να το αναφέρουν. Τα στοιχεία δείχνουν την ανάγκη για ενίσχυση της ενημέρωσης και στήριξης σε όλες τις ηλικίες.

Κίνδυνοι Διαδικτύου

Αν και τα παιδιά Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αισθάνονται ότι έχουν επαρκή ενημέρωση για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου, η πραγματικότητα φαίνεται να απέχει. Το 18% έχει δεχτεί να συναντηθεί με κάποιον που γνώρισε διαδικτυακά, το 13% αποδέχεται αιτήματα φιλίας από αγνώστους, το 12% έχει μοιραστεί πολύ προσωπικές φωτογραφίες.

Κίνδυνοι στα κοινωνικά δίκτυα

Σύμφωνα με τις απαντήσεις των μαθητών Γυμνασίου/Λυκείου, ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιλαμβάνονται από τη χρήση των κοινωνικών δικτύων είναι η κλοπή ή διασπορά προσωπικών δεδομένων (27%). Ακολουθεί η **παράσυρση σε υπερβολική ενασχόληση** με τα κοινωνικά δίκτυα (24%), γεγονός που υποδηλώνει ότι τα παιδιά αναγνωρίζουν τον κίνδυνο εθισμού και σπατάλης χρόνου. Στη συνέχεια, αναφέρουν ως κίνδυνο τις **επαφές με αγνώστους** (16%) και τέλος η **παραπληροφόρηση** (15%) αξιολογείται ως επίσης υπαρκτός αλλά λιγότερο άμεσος κίνδυνος.

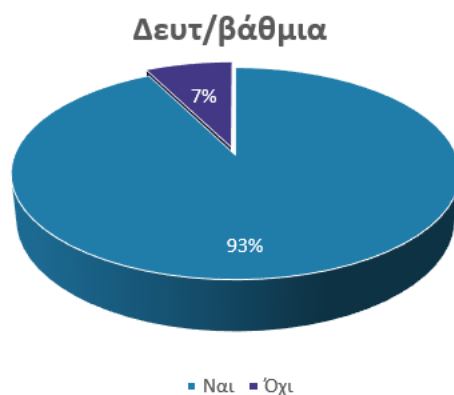
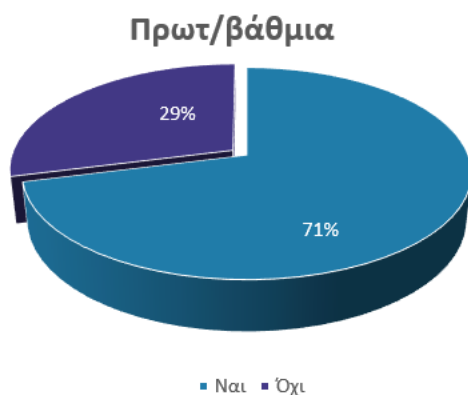
Κίνδυνοι στα Κοινωνικά Δίκτυα

Γνώσεις και περιορισμοί στη χρήση εργαλείων αναφοράς (Report & Block)

Η πλειοψηφία των μαθητών Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (93%) δηλώνει ότι γνωρίζει πώς να κάνει αναφορά (report) ή αποκλεισμό (block) περιεχομένου ή χρηστών, ενώ το 29% των μαθητών Δημοτικού δηλώνει ότι δεν έχει τις ίδιες γνώσεις ή δεξιότητες.

Ξέρεις πώς να αναφέρεις ή να μπλοκάρεις (report/block)
κάποιον/κάτι που σε ενόχλησε/αναστάτωσε στο διαδίκτυο;

Σύγκριση διαδικτυακών συνηθειών παιδιών και εφήβων 2019 – 2025

Τα αποτελέσματα της σύγκρισης ανάμεσα [στην έρευνα που διενήργησε το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου του ΙΤΕ το 2019](#) και την παρούσα έρευνα (2025) που πραγματοποιήθηκαν με κοινές ερωτήσεις, κοινή ηλικιακή ομάδα παιδιών και από κοινές περιοχές, καταδεικνύουν αρκετές ενδιαφέρουσες τάσεις και αλλαγές στη χρήση του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων από τα παιδιά.

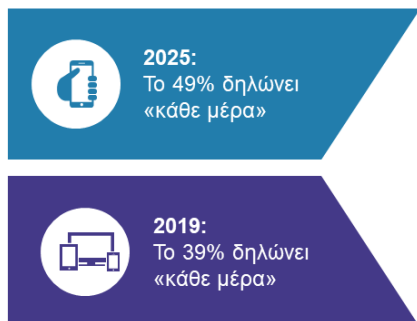
Συνολικά, η σύγκριση των δύο ερευνών καταδεικνύει ότι υπάρχει:

- **Αυξημένη χρήση του διαδικτύου** από παιδιά και εφήβους το 2025 σε σύγκριση με το 2019.
- **Επιβολή περιορισμών από τους γονείς** στη χρήση του διαδικτύου στα παιδιά Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- **Μεγαλύτερη εξοικείωση με την ψηφιακή τεχνολογία**, ιδιαίτερα στους εφήβους.
- **Ανάπτυξη καλύτερων στρατηγικών προστασίας** από τους κινδύνους του διαδικτύου.
- **Ενίσχυση της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης** για ένα ασφαλές και υπεύθυνο ψηφιακό περιβάλλον.

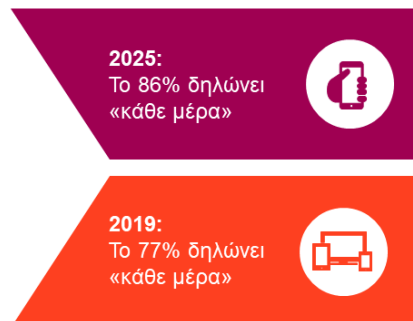
Πιο συγκεκριμένα ένα από τα κύρια ευρήματα είναι η αυξημένη χρήση του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων από τα παιδιά το 2025 σε σχέση με το 2019.

Πόσο συχνά χρησιμοποιείς το διαδίκτυο μέσα στην εβδομάδα;

Πρωτ/βάθμια

Δευτ/βάθμια

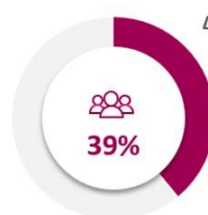

Δηλώνουν ότι περνούν πάνω από 3 ώρες στα κοινωνικά δίκτυα τα σαββατοκύριακα.

2025

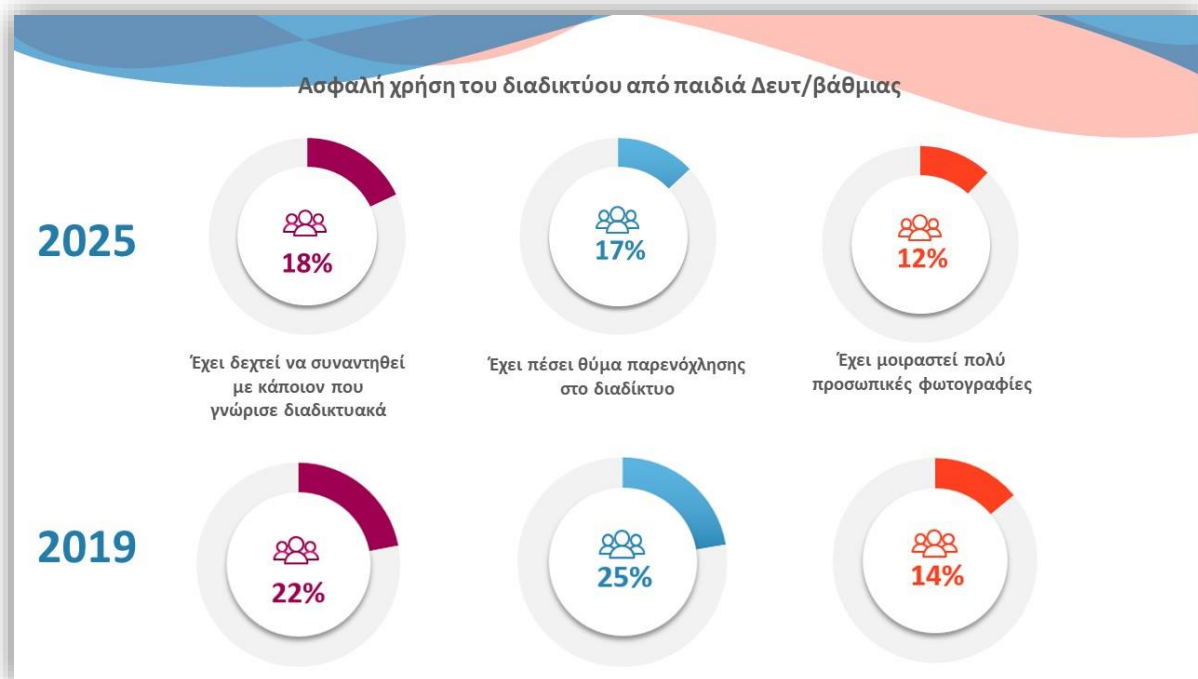

2019

Ωστόσο, παρατηρείται ότι τα παιδιά του δημοτικού σχολείου εξακολουθούν να περιορίζουν την εβδομαδιαία τους έκθεση σε αυτές τις πλατφόρμες. Αυτό μπορεί να υποδηλώνει ότι οι γονείς επιβάλλουν περιορισμούς στην καθημερινή τους χρήση, ενδεχομένως για λόγους προστασίας ή με στόχο να διασφαλίσουν την καλύτερη ισορροπία μεταξύ της σχολικής και κοινωνικής τους ζωής. Η διαφοροποίηση αυτή δείχνει και την αυξημένη ευαισθητοποίηση των γονιών σε σχέση με τους κινδύνους που μπορεί να προκύψουν από την υπερβολική χρήση του διαδικτύου στην παιδική ηλικία.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι, παρά την αύξηση της χρήσης του διαδικτύου, τα παιδιά της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετείχαν στην έρευνα του 2025 φαίνεται να είναι πιο ενημερωμένα σχετικά με τους κινδύνους του διαδικτύου και την ανάγκη προστασίας του εαυτού τους. Συγκεκριμένα, τα παιδιά φαίνεται να γνωρίζουν πώς να προφυλάσσουν την προσωπική τους ασφάλεια στα κοινωνικά δίκτυα και να αναγνωρίζουν επικίνδυνες καταστάσεις που σχετίζονται με την online αλληλεπίδραση.

Την αποκλειστική ευθύνη της παρούσας έκδοσης φέρει ο συγγραφέας της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των περιεχομένων σ' αυτήν πληροφοριών.

SaferInternet4Kids.gr

www

ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Δράση Ενημέρωσης και Επαγρύπνησης
Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου

help
saferinternet **line**

Γραμμή Βοηθείας 210 6007686 για υποστήριξη και συμβουλές για θέματα που
σχετίζονται με τη χρήση του Διαδικτύου, του κινητού τηλεφώνου και των
ηλεκτρονικών παιχνιδιών

safeLine.gr

Ανοικτή Γραμμή Καταγγελιών
για το παράνομο περιεχόμενο στο Διαδίκτυο

SaferInternet4Kids.gr

ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

safeLine.gr

help
saferinternet **line**

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης